

M. I. PASTOR GOSÁLBEZ, L. ROMÁN MARTÍN I A. GIMÉNEZ COSTA (COORD.), *INTEGRACIÓN EUROPEA Y GÉNERO*, MADRID, TECNOS, 2014, 290 P.

Un dels aspectes més rellevants que de manera progressiva ha anat introduint l'ordenament jurídic de la Unió Europea és la igualtat entre homes i dones. Aquesta preocupació per les qüestions de gènere, en essència l'eliminació de les desigualtats per raó de sexe, explica que des de l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam la Unió Europea hagi tingut la voluntat d'integrar el principi d'igualtat entre dones i homes en totes les seves polítiques i accions, si bé no sempre amb l'èxit desitjat.

Aquesta realitat ha despertat l'interès i la preocupació de molts col·lectius de la nostra societat. Cal destacar la implicació i el compromís de les autores d'aquesta obra, que tracten de donar difusió de la qüestió que ens ocupa per tal de fer la seva pròpia contribució a la lluita per incorporar la perspectiva del gènere en el context de la universitat i, de manera específica, en l'àmbit de les diferents assignatures universitàries i dels projectes de recerca.

En concret, aquest llibre és la culminació del Projecte Educatiu Jean Monnet, que s'ha dut a terme a la Universitat Rovira i Virgili des del curs acadèmic 2011-2012 fins al 2013-2014 amb la finalitat de donar a conèixer a la comunitat universitària (en especial, als futurs professionals de la nostra societat), a través de la participació d'especialistes de màxim nivell, el marc normatiu que en matèria d'igualtat de gènere s'ha seguit en l'àmbit de la Unió Europea, tant des d'una perspectiva teòrica com des d'una perspectiva pràctica, així com les polítiques d'integració dutes a terme en el procés d'integració europea. Així, a través de les seves pàgines, les onze especialistes que han participat en aquesta obra han realitzat, des d'una òptica transversal i multidisciplinària, un rigorós estudi que abasta les vessants jurídica, sociològica i politòloga.

Aquest llibre s'estructura en nou grans blocs que es corresponen amb cadascun dels capítols que l'integren, que reflecteixen la transversalitat i la interdisciplinarietat de la matèria objecte d'estudi i que posen sens dubte de manifest la complexitat però alhora l'innegable interès de l'obra que ens ocupa. El capítol I es dedica a la igualtat de dones i homes en el dret de la Unió Europea i s'hi fa una referència especial a la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i al Tribunal Europeu de Drets Humans. El capítol II, que es titula «Dona, constitució i Tractat de Lisboa», fa un recorregut pels diferents tractats europeus per a analitzar quina ha estat l'evolució del principi d'igualtat de tracte i no-discriminació per raó de sexe fins ara. A continuació, el capítol III centra la seva atenció en l'Ordre europea de protecció, en relació amb la qual fa una menció especial de les víctimes de violència de gènere. En el capítol IV l'objecte d'anàlisi és la igualtat de gènere i la seva incorporació en l'àmbit de la negociació col·lectiva. Tot seguit, el capítol V enceta un nou tema d'anàlisi, la democràcia paritària en el marc de la Unió Europea, que troba la seva justificació en el tractament

desigual que hi ha hagut entre homes i dones i que en massa ocasions roman vigent; l'àmbit polític és un clar exemple d'aquesta realitat. En el capítol VI es porta a terme una reflexió crítica sobre les polítiques d'igualtat de gènere que en el marc de la Unió Europea s'han realitzat entre els anys 2006 i 2012. El capítol VII es fa ressò del concepte d'*interseccionalitat* de gènere en la política de la Unió Europea i de la necessària connexió d'aquest amb altres desigualtats que així mateix es donen en aquest àmbit. Per anar acabant, el capítol VIII s'ocupa d'examinar els mitjans de tutela davant d'una actuació contrària al principi de no-discriminació per raó de gènere i les conseqüències jurídiques que d'aquesta es poden derivar. Finalment, el capítol IX dedica l'últim eix temàtic del llibre al principi de no-discriminació per raó de sexe en el dret contractual europeu.

En definitiva, els lectors i les lectores tenen a les seves mans una magnífica obra que posa de manifest la realitat actual de les polítiques d'igualtat entre dones i homes en el marc de la Unió Europea. L'excel·lent documentació i el rigorós estudi que porten a terme les autores fan que aquest treball esdevingui un punt de referència ineludible per a entendre la problemàtica que s'hi planteja.

Elisabet Cerrato Guri

*Professora lectora de dret processal
Universitat Rovira i Virgili*